

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

[Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 19 Augustus 1894. N°. 869.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertentieën aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Vrijdag 12 uur worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen

Abonnementenprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureel 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureel te Amsterdam.
Advertentieën: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elke regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verhalen van Verenigingen 10 Ct. p. regel.

„Door den Geest van God geleid.“

Want zoo velen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.
Rom. 8 : 14.

Op de teedere, heel ons aanzijn beheersche vraag, wie al, wie niet kinderen van God zijn, komt in heel de Schrift geen antwoord zoo klaar, noch een antwoord zoo rechtstreeks voor, als het apostolisch getuigenis in Rom. 8 : 14: „Zoo velen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.“

Het „kind zijn“ en de geest, waardoor ge geleid, gedreven, beziel, innerlijk aangezet en in uw gang bepaald wordt, zijn twee dingen, die onderling saanhangen.

Het sterkst gevoelt ge dit, zoo ge het algemeen neemt, en op heel het vaderlandsch leven en het leven van uw volk toepast, en ge neemt dit volk in tijd van oorlog.

Dan staat volk tegen volk over, en de kinderen van het ééne volk spannen al hun kracht in, om de zonen van het andere volk, alleen omdat ze van dat andere volk zijn, te vernielen.

Tusschen Chinezen en Japaneezen bestaat in onze voorstelling nauwelijks verschil. Gelijke gestalte, soortgelijke tint, hetzelfde zonderling geplaatste oog, en beide een taal sprekend, die voor ons oer schier eender klinkt.

En toch, nu tusschen China en Japan de oorlog uitbrak, keert zich alles wat uit Chineesch bloed is, met verwoedheid tegen de zonen van het Japansche rijk.

Omdat ze kinderen van het ééne volk zijn, daarom drijft en leidt hen de geest van verbittering tegen de zonen van het andere volk.

En dus ook omgekeerd, uit den geest die ze drijft en aanzet, blijkt u terstond of ze als kinderen tot het ééne of het andere volk behooren.

Dit komt zelfs dan nog uit, als ge den kring enger neemt, en niet aan heel een volk, maar aan een enkele familie denkt.

Ongeveerlijk wijze toch heerscht er, vooral op onze dorpen, tusschen twee families een overgeleverde vijandschap, die van vader op kind overgaat, en zich voortplant soms in meerdere geslachten.

Al naar gelang nu een kind uit de ééne of uit de andere familie geboren is, heerscht straks bij het opgroeven in dat kind de geest van ééne der beide families. Het zal haat of liefhebden, al naar gelang het tot het ééne of het andere geslacht behoort. Het zal dit doen, ook al heeft het zelf persoonlijk geen ervaring van bitterheid gehad. Er is een geest, waardoor het gedreven wordt, een onheilgehe familiegeest, en die drijvende geest hangt met zijn kindschap uit die familie saam.

Ja, tot in een enkel huisgezin kunt ge niet zelden hetzelfde verschijnsel waarnemen, ook al laten we den geest der bitterheid er nu buiten.

Niet zelden toch ontwaart ge, dat er in een huisgezin een bepaalde geest heerscht, die uit vader of moeder op de kinderen is overgegaan, alzu in heel het gezin den toon aanneemt, en waarvan ze zeggen kunt, dat die bepaalde geest al de kinderen ervan leidt, niet uit anderen hoofde, maar omdat ze uit die ouders geboren, en van dien vader of die moeder de kinderen zijn.

Het echte kindschap uit zulk een gezin komt dan in den geest, die de enkelen leidt en bezielt, uit.

Dat dit bij een vader en zijn kind niet altijd, soms zelfs ganschelijk niet doorgaat, heeft licht verklaarbare oorzaken.

In onze aardsche verhouding is elk kind een kind van twee, van een vader, maar ook van een moeder, en reeds dit breekt soms de eenheid van geest in een gezin zoo geweldig, dat er van geen gezinsgeest sprake kan zijn.

Niet zelden ook zijn én vader én moeder zoo weinig scherp in hun karakter ontwikkeld, dat ze geen eigen geest hebben, en dus ook geen eigen stempel op hun gezin konden drukken, en veel minder een eigen geest op hun kinderen konden overplanten.

En dan komt hier de zonde nog bij, die zoo dikwijls oorzaak is, dat de geest van vader of van moeder de kinderen niet inneemt en leidt, maar eer afstoet en een tegenovergestelde geest wakker maakt.

Een zonde, die ook omgekeerd niet zelden het kind zoo sterk aantast, dat het uit weerszin tegen den ernstiger geest van zijn ouders, naar buiten afhoert, en zich door een geest van vreemden, die dan vrienden heeten, leiden laat.

Doch dit is al te gader onze gebrekkig-

heid. Gevolg daarvan, dat we zoo weinig in vollen zin vader en zoo weinig in rijken zin kind zijn.

Immers, dit besef een ieder terstond, hoe meer ge zeggen kunt, dat het kind door den geest van zijn vader in heiligen, hoogen zin geleid wordt, des te voller en rijker zal in dat kind het kindschap uit dien vader, en het vader-zijn van dien vader in dat kind, dat door zijn geest geleid wordt, uitblinken.

Nu valt, dit spreekt van zelf, bij God, als onzen Vader, al dat gebrekkige, al dit onheilige, al dit beperkte, geheel weg.

Wiens Vader onze God is, diens Vader is Hij volkomenlijk, en wie zijn kind en uit Hem geboren is, die is zijn kind geheel, d.w.z. die is alles, die is den grond van zijn geestelijk leven, en het stempel en karakter van dat geestelijk leven geheel en uitsluitend aan zijn God verschuldigd.

Hier kan geen tweede oorzaak tusschen beide treden. Uw kindschap is uit God of het is het niet. Maar zijt ge uit Hem geboren, dan komt uit Hem u ook alles toe, en behoort ge tot die kinderen Gods, waarvan het bij den profet Jesaja heet, „dat ze niet liegen zullen“, d.w.z. die geen anderen geest openbaren kunnen, dan die uit dien Vader hun toekwam.

Het kindschap van God is, als we ons zoo mogen uitdrukken, zonder den Goddelijken familietrek ondenkbaar.

Wie uit God geboren is, moet het beeld van God vertoonen, moet niet uit zijn eigen, noch uit een vreemde geest leven, maar eeniglijk uit den Geest des Heeren.

En het is in dien zin, dat de heilige apostel betuigt: Zoovelen als er Gods kinderen zijn, worden door geen anderen geest dan door zijn Geest geleid, beziel, gedreven.

Of wat op hetzelfde neerkomt: Zoovelen als er door den Geest van God geleid, beziel, gedreven worden, die zijn, die blijken waarlijk te wezen, kinderen Gods.

Ook voor uzelfen moet dit merkbaar wezen.

Wie waarlijk tot boete, tot geloof en bekeering kwam, merkt het wel, dat er een andere geest in hem kwam, die hem drijft, die hem niet toestaat zijn eigen loop te loopen, maar dwingt, tegen zich zelf, om te gaan gelijk God wil.

Dat is het drijven van dien Geest in ons, dat in den diepten zin buiten ons ondenken en ons bewustzijn omgaat, en ons onbewust en onmerkbaar leidt en voortstuwt, zoodat we uitkomen, niet waar wij wilden of het beoogden, doch waar die ongezichte, die verborgene, die Heilige Geest ons brengen wilde en bracht.

Een adem Gods, die ons innerlijk gemoedsleven stuwt en drijft en prikkelt.

Het suizen eener zachte koelte in ons en om ons, waardoor het scheepken onzer ziel op de golven des levens in vaste richting voortgaat.

En zoo is het dan bij Gods kinderen ook. Mits ge dit maar niet in bekrompen zin, maar in breede opvatting neemt.

Ook op de golven van den oceaan wordt het scheepken soms her- en derwaarts geslingerd, dat ge zeggen zoudt, dat het allen koers verloor. Maar als ge het over groter afstand naooft, ziet ge toch, dat het in de vooraf bepaalde richting voortkomt.

En zoo nu moet ge het ook in uw eigen zieleleven en voor het zieleleven van uw kinderen nemen.

Telkens door een onheilgen wind zijwaarts afgedreven, dat ge zeggen zoudt: Er is geen voortkomen, er is niets dan verachtering in genade.

En toch... als ge het niet bij dagen, maar bij de perioden van uw leven neemt, dan merkt ge wel terdege, dat ge gestuurd, gedreven, en geleid werd.

Niet de lage wind uit de vlakke, maar de hooge wind, die van de bergen van Gods heiligheid afdaalde, heeft ook bij u getriumfeerd.

Officiële Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 17 Augustus.
Classieke Vergadering van Utrecht, op 7 Juli 1894.

Ds. Barger van Driebergen opent de vergadering.

Doel dezer samenkomst is de door Utrecht A en B gevraagde goedkeuring op de Acte van Ineenstemming.

Ds. Klarhamer doet voorlezing van die Acte. Deze wordt na eenige bespreking met algemeene stemmen goedgekeurd, volgens 6 der Regelen, door de Synode te Dordrecht vastgesteld.

De praeses spreekt zijn blijdschap daarover uit en wenscht de kerk van Utrecht zegen over haren arbeid.

Ds. Klarhamer dankt den praeses voor zijne woorden.

Daarna wordt de vergadering gesloten met dankgebed bij monde van Ds. Hartwigsen.

Vergadering der Class. Verg. te Middelburg, 24 Juli 1894.

Naar toebereit is Ds. Veenstra praeses; tot scriba wordt benoemd Ds. van den Hoorn; assessoren zijn Ds. de Groot en Hulsebos.

Het peritriptoir examen van Hr. A. Seijling, beroepen predikant te St. Laurens en Gapinge heeft gewenschten uitslag. Na gunstig advies van de Deputaten al exam. wordt voornoemde broeder met algemeene stemmen tot den dienst des Woords en der Sacramenten toegelaten.

Ingevolge een daartover geleverd rapport, besluit de Classis voortaan de korte predikatie te houden. Bepaald is o.a.:

dat geen tekst worde opgegeven, dan wanneer de Classis dit noodzakelijk acht;

dat ook een Zondagsv. van de Catechismus mag behandeld worden;

dat alleen de dienaren des Woords oordeelen, niet over de uiterlijke gaven, maar over de volgende punten:

1e zuiverheid in de voorstelling der waarheid; 2e duidelijkheid in de voorstelling;

3e goede uitlegging van den tekst; 4e het blijven bij den tekst;

5e of de prediking stichtelijk en profijtelijk blijkt voor de gemeente.

De praeses heeft de dankzegging gedaan.

Vergadering der Classis Utrecht, op 1 Augustus 1894 te Driebergen.

Wegens afwezigheid van Ds. Klarhamer en Ds. Barger is praeses Ds. Fernhout, assessor Ds. Van Minnen.

Deputaten voor het Fonds der Emer. Predikanten, Predikants-Weduwen en -Weezen en die voor de Hulpbehoevende kerken brengen rapport uit. Overeenkomstig hunne voorstellen worden bijdragen tot ondersteuning van kerken toegestaan; en voorts bepaald, dat van beide fondsen jaarlijks in de eerste vergadering des jaars een rekening zal worden afgelegd.

De vraag, of het niet wenschelijk ware, eenige kerken van geringen omvang vrij te stellen van het houden der collecten, wordt niet toestemmend beantwoord, maar integendeel aangedrongen op meer nauwgezetheid in het houden der collecten, aangezien vele kerken nalatig zijn gebleven.

Het voorstel van Utrecht, dat de Classis aan elke vergadering een Classieke Zendingsbijeenkomst verbindt, geeft aanleiding tot verschillende vragen, betreffende de wijze van uitvoering van dit voorstel. Een nader omschreven plan wordt wenschelijk geacht en besloten Utrecht uit te noodigen een plan te beramen en aan de Classis in te dienen.

De vergadering wordt met dankgebed bij monde van den assessor gesloten.

Vergadering der Classis Harderwijk, 8 Aug. 1894 te Nijkerk.

Praeses is Ds. J. Dekker, assessor Ds. D. J. te Groetenhuis, Ds. Joh. Langen wordt voor dit jaar tot scriba gekozen.

Rapporten worden uitgebracht. Van kerk-visitatie door D.D. van Mantgem en Dekker. De toestand der kerken kan bevredigend genoemd worden. Naar aanleiding eener opmerking voorkomende in het rapport, wordt de vraag breedvoerig besproken, of het een Geref. kerk geoorloofd is ter verzorging harer armen collectie bij de tegengestander te houden. Verscheidene leden der vergadering zijn van oordeel, dat de kerk hare eigen armen moet onderhouden en niet bij de vijanden moet gaan bedelen. Op plaatsen, waar nog kerken A en B bestaan, acht ze, dat zulk een collectie schadelijk werkt ten opzichte van de ineenstemming.

Ds. De Haas herinnert de vergadering aan het bestaan van den „bond van diaconissen van Geref. kerken in Gelderland tot onderling hulpbetoon“ en dringt sterk aan op meerdere deelname van de Geref. kerken.

Na het zingen van Ps. 134 : 1 wordt de vergadering door den praeses met dankzegging gesloten.

Buitenland.

Zwitserland. Vrije Christelijke scholen. Het is een verblifdend verschijnsel, dat in Zwitserland de vrije Christelijke school bloeit, evenals in ons vaderland. Zij zijn ontstaan, doordat de openbare scholen steeds meer het ongehoof propageerden. Zoo vindt men in het kanton Zürich een aantal bloeiende volks- of burgerscholen, die geheel en al door vrijwillige bijdragen onderhouden worden. In Bern is indertijd door Th. von Lerber een voortreffelijk druk bezocht Chr. Gymn. opgericht, dat ook, nadat de oprichter zich daaruit terugtrok, zijne reputatie niet eere blijft handhaven, hoevel zware offers er ook moeten gebracht worden om te blijven bestaan. Te Basel is vóór 5 jaar eveneens een vrije Chr. school gesticht, welke elk jaar er een nieuwe klasse bij krijgt. Bedenkt men, dat in de meeste der kantons het onderwijs van staatswege gratis gegeven wordt, ja zelfs alle leermiddelen cadeau worden gedaan, dan kan men daaruit gemakkelijk opmaken, dat ouders, welke hunne kinderen naar de Chr. school zenden, waar schoolgeld moet worden gegeven, een niet gering offer brengen. Nu is het schoolgeld niet hoog gezet, opdat Christelijke ouders van alle standen in staat zouden zijn, hunne kinderen onderwijs te laten geven, in den geest, waarin zij dat begeeren. Het spreekt dus wel, dat de vrienden van het Chr. onderwijs in Zwitserland

voor hunne scholen belangrijke offers moeten brengen, om deze in stand te houden, vooral omdat de Staat voor de gebouwen ook van bijzondere scholen hooge eischen stelt.

Van lieverlede heeft men ook de noodzakelijkheid ingesien om kweekscholen voor de opleiding van onderwijzers in Christelijken zin te stichten. Het ging toch niet aan om de Chr. scholen te laten dienen door mannen, wier opleiding niet in overeenstemming geweest was met de taak, waartoe zij zouden worden geroepen. In Duitsch-Zwitserland heeft men drie van deze kweekscholen, die men daar „Lehrer-Seminare“ noemt, nl. te Schiers, Bern en Zürich, die niet alleen onderwijzers leveren voor de Chr. scholen, maar ook voor de openbare. Den roden en zonen Mel van dit jaar vierde het Seminarie te Zürich zijn 25-jarig bestaan. Ongeveer 200 oud-leerlingen schaarden zich om den voortreffelijken Director Bachofner, die van het begin afaan aan het hoofd dezer instelling gestaan heeft. De verdienste van dezen Director tegenover het onderwijs zijn niet gering te achten; vooral bracht hij in rake het godsdienstonderwijs groote verbeteringen tot stand.

Den ouden Juni stierf een vriend van Bachofner, Ulrich Stutz, die bekend werd door zijn krachtige polemiek tegen de moderne predikanten. Hij werd in 1826 geboren, en leefde langen tijd als een vergeten schoolmeester te Zürich, wien het nochtans een behoeft was, om behalve zijn arbeid in de school zich ook op het veld der wetenschap te begeven. De geologie was zijn lievelingsvak; 20 jaren lang was hij daarin privaat-docent aan de Polytechnische school. Als onderwijzer voorloofde hij zich, om eenige semesters te Tübingen en te München te studeren, waartoe hem eenige vrienden in staat stelden.

Maar meer nog dan de geologie trok de theologie hem aan. Hij wist een goede bibliotheek te verzamelen, terwijl hij een bewonderaar werd van Luther en Vilmar. Stutz bestudeerde echter alleen de theologie, omdat zijne belangstelling in Christelijke dingen hem daartoe dreef; hij dacht er niet aan om van de van lieverlede verworven kennis in het openbaar gebruik te maken. Doch in den winter van 1863—64 hielden de professoren van de theologische faculteit te Zürich voor een gemengd gehoor een reeks van voordrachten, welke propaganda moesten maken voor de moderne leer.

Biedermann, Heim, Volkmar, Kesselriem en eenige predikanten van hunne richting, gaven daar hunne beschouwingen ten beste over den Bijbel, het wonder, de moderne natuurbeschouwingen, het leven van Jezus, den apostel Paulus, enz. en verkondigden daarbij hunne gedachten als resultaten der wetenschap, waarvoor men zich had te buigen.

Toen niemand tegen deze professoren in het krijt trad om het geloof der gemeente te verdedigen, hield Stutz in den volgende winter acht voordrachten, die eenen diepen indruk maakten. Het was hem een lichte zaak aan te toonen, hoe de kritiek van Bauer, die nog door de Züricher-faculteit gevolgd werd, reeds den weg van alle vleesch gegaan was; en hoe weinig zij van de natuur verstanden, welke in de meening verkeerden, dat men uit de natuurwetenschappen wapens tegen den Bijbel kon ontfangen. Biedermann deed daarop eenen heftigen aanval op Stutz, maar de onverbidde schoolmeester ontzenuwde zijn betoog met onbarhartigen logica. Vele professoren polemiseerden tegen hem op den kathedra. Een student uit dien tijd zegt in zijn levensbericht over Stutz: „Wij hebben uit zijne voordrachten meer geleerd, dan op menig college.“ Men moet deze getuigenissen en het naspel in de academische gehoorzalen gehoord hebben, om te begrijpen hoe de jeugdig geesten daardoor aangegrepen werden. Wij hoorden de stem van de beleedigde geloovige gemeente, die zich tegen de aanvallen op haar heiligmis deed, verdedigen.

Toch bleef Stutz, hoewel hij later nog tegen Strausz te veldde trok, zich op den boei van zijne school toeleggen en geologie te doceren. Jammer maar, dat hij aan de Staatsschool zijne krachten wijdde. Het schoolbestuur verhinderde hem niet, de school met het „Onze Vader“ te beginnen en bij zijn onderwijs gebruik te maken van de 12 artikelen, al werden deze ook tot in de synode bestreden. Wij betreuren het, dat men in Zwitserland niet inzielt, dat door het opleiden van Christelijke onderwijzers voor de openbare school men voor de vrije Christelijke school een graf delft.

Duitschland. Uit de Badensche landkerk.

Onlangs gaf een Badensche predikant, met name Schwarz te Biebau, 363 stellingen tegen valschhe leeringen der Christenheid uit. Hetgeen in deze stellingen verkondigd wordt, is slechts een herhaling van Pelagiansche en Sociniansche dwalingen. Er wordt daarin verklaard, dat de genade Gods en de vergeving der zonden hiern bestaet, dat aan de wereld in Jezus Christus het ideaal der menschen verscholen is.

De leer van de Drieëenheid wordt voor een dwaaier uitgekroten, die het Evangelie opheft en daarom de menschheid van de levensbron afsmijdt. De leer van de verdienste van Christus rust op de leer van de Drieëenheid en is reeds daarom in tegenspraak met het Evangelie. Het Evangelie wordt evenzeer opgeheven door de leer van de kerk, namelijk, dat de gemeente van Christus een uitwendig organisme is, en door de leer van de sacramenten.

Het bestuur van de Badensche landkerk heeft het noodig geoordeeld om den predikant Schwarz over deze uitingen ter verantwoording te roepen. Welke maatregelen dit bestuur tegen-

over den ontrouwen predikant nemen zal, wanneer hij in hetgeen hij leert volhardt, is nog onbekend. Wel weten wij, dat men van moderne en liberale zijde alles in het werk stelt om een verspreiding van den Biebau'sche predikant te voorkomen. Een liberaal blad beweert o. a., dat het niet aangaat om een predikant uit het ambt te zetten, die in de hoop leeft, dat, wanneer zijn stellingen worden aangenomen, het gemeenteloven tot nieuwen bloei komen zal en die recht heeft om die hoop te koesteren, omdat het openlijk verwerpen van een verouderde dogmatiek meer bevorderlijk is voor het gemeentelijk leven als het altijd door voortalepen van eenen nederdrukkenden traditie last.“ Ook wil het blad dat het kerkbestuur een besluit antwoord geven zal op de principiele vraag, namelijk in hoeverre er leervrijheid zijn zal in de Badensche Evangelische landkerk.

Aan het Opperbestuur wordt wijsheid gegeven, om de juiste middelen te vinden, en om het voortwoekerend ongelooft te bestrijden.

WINCKEL.

Door Kinderen.

LACHEN EN WEENEN.

Toen Xerxes, de koning van Perzië, omtrent het jaar 450 vóór Christus met een groot leger optrok tegen Griekenland om dat in te nemen, nam hij zijn weg over den Hellespont, thans de straat der Dardanellen, en door Thracië, dat nu Turkije heet.

Op zijn weg kwam de koning ook aan de stad Abdera, die bekend was door vele dwaasheden die — zooals men ten minste zei — den inwoners eigen waren. Xerxes echter trof het er niet slecht. Want een rijk inwoner der stad noodde den koning te gast en onthaalde hem vorstelijk.

De koning was daarover zeer voldaan en tot dank stelde hij aan den rijken man voor, dat een paar der wijzen, die Xerxes verzegelden, bij den gastheer te Abdera zouden blijven, om hem in alles van dienst te zijn. De rijke man vond dat goed, waaruit dankt mij blijkt, dat althans niet alle Abderieten zotten waren. Want een zot is allereerst hij, die meent alles wel zelf te weten.

Nu had de rijke man drie zonen, waarvan één Democritus heette. De vader droeg den wijzen mannen, die op 's konings verlangen te Abdera waren gebleven, op, zijn kinderen te onderwijzen. Vooral Democritus vond dat recht aangenaam, wijl hij van verlangten brandde om veel te weten. Zoo leerde hij dan van de Oosterlingen sterrekunde, en andere wetenschappen, tot groot genoegen van zijn vader.

Toen Democritus ouder werd, werd zijn liefde voor de wetenschap al grooter. Hij ging alleen in een hut wonen, om ongestoord te kunnen leven, en nam niet eens zomervacantie. Zelfs vergat hij op zijn tijd aan de goden te offeren. Dit vond de vader wat al te erg. Daarom liet hij een oer halen, die tot offer was bestemd en bond het dier vast aan de deur van de hut, denkende dat het beest door zijn loeien wel de opmerkzaamheid van Democritus zou trekken. Maar den volgende dag stond de oer er nog, en ten slotte moest vader zelf komen en Democritus beduiden wat hij met den oer moest uitvoeren, anders ware het dier er misschien van honger gestorven.

(Wordt vervolgd).

DE GELUKKIGE LANDBOUWER.

Eens kreeg een koning toen hij buiten op het land wandelde, lust om eenen landbouwer, die een lied zong terwijl hij werkte, toe te spreken.

„Gij schijnt mij toe vergenoegd te zijn,“ zeide de koning, hem naderende: „is dit land, waarop gij niet bloovel vlijt werkt, uw eigendom?“

„Neen, mijnheer!“ hernam de boer, die niet wist, dat hij tot den koning sprak, „ik ben zoo rijk niet; ik ben slechts dagloover.“

„Maar wat verdient gij dan wel per dag?“ vroeg de koning.

„Acht stuivers,“ zeide de boer.

„Dat is niet veel; en gij kunt met zoo weinig niet ver komen.“

„Wel ja, en ik houd nog wat over.“

„Hoe dat?“

De boer glimlachte en zeide: „Welnu, ik zal het u vertellen. Twee stuivers gebruik ik voor mijne vrouw en mij, twee om oude schulden af te betalen, twee zet ik op interest, en de twee overige geef ik in den naam des Heeren.“

„Dat is voor mij een onverklaarbaar raadsel,“ antwoordde de koning.

„Ik zal het u dan trachten uit te leggen,“ hernam de boer. „Mijne beide ouders, die toen ik zwak en hulpeloos was, voor mij zorg droegen, wonen nu zij zwak en hulpeloos zijn, bij mij aan huis, en leven op mijne kosten. Dit is de schuld, waarvoor ik dagelijks twee stuivers besteed.“

Het tweede paar stuivers dat ik beleg, gebruik ik voor mijne kinderen, om hun een Christelijke opvoeding te geven. Dit geld zal mijne vrouw en mij later, als wij oud geworden zijn, ten goede komen.

Van de twee laatste stuivers onderhoud ik twee oude, zieke zusters, en geef ze aldus aan den Heere.“

De koning, die met dit antwoord zeer in zijn schik was, zeide toen: „Gij hebt zeer goed gesproken, mijn vriend! Nu zal ik u iets te raden geven. Hebt gij mij nooit vroeger gezien?“

„Neen nooit,“ hernam de landman.

In minder dan vijf minuten kunt gij mij vijftig keer zien, en tien malen mijn portret in uw zak steken.

«Dit is een raadsel dat ik niet ontcijferen kan.»

«Ik zal het dan maar voor u doen,» zeide op zijn beurt de koning, en zijne hand in den zak stekende, nam hij tien nieuwe, met zijne beelden prijken goudstukken, en zeide aan den verbaasden heer, die niet wist wat gebeurde zou:

«Daar hebt gij ze; het is goed geld, want het komt van onzen Heere en God, en ik ben zijn schatmeester. Vaarwel.»

AAN VRAGERS.

Op de vraag van... of men de regels van een vers zoo lang kan maken als men wil, is het antwoord, dat onze vriend bij eenig nadenken zelf zal inzien dat dit, ja, letterlijk genomen, wel gaat, maar niet als men iets goeds wil leveren.

Bij rijmende verzen zal 't wel niet veel gebeuren, dat men regels van meer dan 16 lettergrepen vindt, en bij de rijmloze komt het ook zelden hooger.

Wat nu de korte regels betreft, het is onjuist dat een regel niet uit één lettergreep zou kunnen bestaan. Dat gaat best, denk maar aan het bekende

Vet
Smet.

Of aan het rijmpje van den zingenden blikslager:

Echt
Recht
Glad,
Maak ik
Dik
Blik
Plat.

Heel sierlijk zijn echter zulke eenlettergrepige verzen zelden, en niet makkelijk te maken ook. Ik kan u dan ook niet raden in dien dichttrant een verjaars voor iemand te schrijven. Evenwel, wie er kans toe ziet, mag het doen. We willen het dan ook wel graag eens zien.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Hoogachtbare en Zeer Geleerde Heer Dr. A. KUYPER.

Het zij mij veroorloofd, U hierbij beledigd aan te bieden een kleine bijdrage tot verduidelijking van toestanden in de Indische Christengemeente, naar aanleiding van de verschillende artikelen in de *Herant* van den heer Idenburg, Dr. Bolwijn en Dr. Adriaanse. Verzoeken beledigd een oogenblik uwe aandacht aan bijgaand schrijven te willen wijden; en mocht het uwe goedkeuring wegdragen, een plaatsje in de *Herant* af te staan.

Ik heb getracht met weinig woorden veel te zeggen; en iemand die een vreemdeling is, en over deze toestanden moeilijk een oordeel kan vellen, zal misschien met deze kleine toelichting geholpen zijn. Wil men deze moeilijke verhoudingen goed begrijpen, dan zou daarover een uitvoerig rapport geschreven dienen te worden, want de Indische talen staan daarmede in zeer nauw verband, en het eene is een gevolg van het andere.

Ook zou in dit rapport de weg moeten worden aangewezen, op welke wijze in de toestanden verbetering zou kunnen gebragt worden. Dit kunnen alleen personen doen, die lange jaren in Indië vertoefd hebben, volkomen op de hoogte zijn en doordrongen zijn van het woord van onzen Heiland Joh. 4: 34.

Het zou in deze zaak van groot gewicht zijn, als van Regeeringswege het reeds lang ontworpen plan werd uitgevoerd om de rechten van den Christen-Indiër te regelen en te verzekeren.

En ten slotte zij mij de opmerking veroorloofd, dat als er weder een zendingsconferentie gehouden wordt te Batavia, het beter ware dergelijke vraagstukken te bespreken, dan dat men geschilpunten in het debat bracht, waar de zending volstrekt niet mede gebaat is. De Heere bereide daartoe den weg, opdat het alles uitloope tot Zijne eer.

De Heere zij u nabij en beware u, tot zegen voor ons Nederlandsche volk, en voor allen, die geschreven zijn in het boek des levens.

Onder aanbieding mijner bijzondere hoogachtung,
Uw Dienaar in Christus,
J. C. CLTUS.

Solo-Sumatra's Westkust,
12 Juli 1894.

Hoogachtbare Heer!

Naar aanleiding van de verschillende artikelen in de *Herant*; het eerste van den heer Idenburg, daarna van Dr. Bolwijn en het laatste van Dr. Adriaanse, zij het mij vergund ook iets te mogen mededeelen.

De heer Idenburg schreef in de *Herant* No. 851, «dat de hoofdzaken zijn uiteengezet, en verdere mededeelingen of beschouwingen dienaangaande komen mij voorbarig voor, nu deputaten voor de zending aan deze aangelegenheid hunne bijzondere aandacht hebben geschonken.»

Ik wil deze mening geheel voorbij zien, en trachten, al is het weinig, toch iets mede te deelen, wat misschien nog dienstig kan zijn. De berichten dienaangaande zijn toch over het algemeen zeer schaarsch, en vooral die vertelling van die oudgasten, in het stukje van Dr. Adriaanse, gaf mij groote aanleiding tot dit schrijven. Het zij al dadelijk gezegd, dat u naar waarheid de opmerking maakte, onder het stukje van Dr. Adriaanse (*Herant* No. 857) «dat waarschijnlijk de Maleische taal zich veel minder dan de Nederlandsche voor een rijk geschaarnde en juist geformuleerde predikatie van het Evangelie leenen zal.»

Dit is zeer juist; de Maleische taal is niet zoo rijk als de Nederlandsche. Het zij gezegd, dat ik geen taaleleerde ben, doch ik wil de praktijk aan het woord laten.

Er wordt in Indië door Europeanen voor het meermalen laag Maleisch gesproken; dit Maleisch verschilt zeer veel van het zoogenoemde hoog Maleisch, waarin gepredikt wordt, en waarin onze Bijbel en Psalmbundel is overgezet. Met het laag Maleisch kan men bijna in geheel Indië zich behelpen, en leert dan ook betrekkelijk spoedig aan. Doch ga ik nu naar de Kerk, waar in het Maleisch gepredikt wordt, dan zal men daarvan niet veel begrijpen, en zeer veel moeten missen, omdat er in het hoog Maleisch gesproken wordt.

Van dit hoog Maleisch maken zeer weinig

menschen een studie. Waarom? omdat zij het niet noodig hebben. Personen, die daar een studie van moeten maken, zijn predikanten, Zending-leeraars, onderwijzers, aan kweekscholen, controleurs, tolken enz.

De Maleische taal is niet arm aan woorden, dat niet; doch men moet geen vergelijkingen gaan maken met de Nederlandsche taal. Dit gevoelt men, als men onzen berijmden Psalmbundel opslaat, en b.v. Psalm 84: 1 leest. De zieleverbeffende woorden, die als het ware een ladder vormen, om van het aardse naar het hemelse voorhof op te klimmen, ziedaar, wat in het Maleische Psalmbundel voor een groot gedeelte ontbreekt.

Nu is vertaling, vooral van poëzie, zeer moeilijk. Het verliest bijna geheel de waarde, zoodra men het overbrengt, en dan vooral in het Maleisch.

Dat vele Europeanen, als zij den Maleischen dienst bijwonen, de Psalmen in het Nederlandsch meezingen, is dan ook zeer begrijpelijk.

Hetzelfde is op het gebied en de preek toegepast, waar het eigenlijk op aankomt.

Men gaat op naar de plaats van samenkomst, om zielevoedsel te mogen ontvangen op den verdere levensweg. Men laat alle wereldse zaken buiten het gebouw staan, en verheft zijne ziel, om in gemeenschap met den spreker in te leven in dat gedeelte der Heilige Schrift dat gekozen is, en waarvoor uwe onverdeelde aandacht wordt gevraagd. Dat zulke oogenblikken de beste van het leven zijn, wie zal het ontkennen? men is als het ware zich zelf niet. De voorganger is een man vol des Heiligen Geestes; zijne woorden zijn krachtig, en toch zoo lieflijk; zij vertolken zoo naar waarheid het innig gevoel. De rijke, en welluidende, en welgekozen woorden balsemen de ziel, en het heeft genoten en spreker in toehoorder.

Gaat men nu ter kerke waar Maleische dienst wordt gehouden, en is men gewoon in de Nederlandsche taal zielevoedsel te mogen ontvangen, dan gevoelt men dat er zeer veel ontbreekt. Waarom? Wel, omdat men voor zich zelf denkt en bidt in het Nederlandsch; dat is nu eenmaal de taal, waarmede men gewoon is zijne ziel te laten spreken tot zijnen Vader die in de Hemelen is.

Om al die rijke gedachten, al die gevoelsvolle zielen en gemoedstoestanden, zoowel in droefenis als in blijdschap, onder woorden te brengen, is in de Maleische taal niet denkbaar.

Ook voor het gebied gevoelt men dat er zeer veel ontbreekt; en dit zal wel altijd oorzaken blijven, waarom gemengde diensten, dat wil zeggen, Maleische dienst met Europeanen als toehoorders, wel bezwaar zal blijven opleveren.

De heer Idenburg bespreekt ook de mogelijkheid, dat, als inlanders de Nederlandsche taal machting zijn, zij dan ook gaarne in deze taal dienst bijwonen. Zeer waar, en niet zonder reden, omdat zij in deze taal veel meer voedsel voor hunne ziel zullen ontvangen; dit zal iedere inlander die dit kan beoordeelen, dadelijk toestemmen.

Doch helaas, hoe weinig inlanders worden er gevonden, die de Nederlandsche taal machting zijn; en die er nog zijn, hoe weinigen gevoelen behoeft aan verlossing door het bloed des kruises.

De Mohammedaanse godsdienst is te gemakkelijk, en biedt te veel begeerlijkheden aan voor het vleesch; vooral de gegoeide inlander verlaat dit terrein niet gaarne.

Na deze kleine toelichting over de Maleische taal, wil ik ook nog even spreken over de mededeeling van die oudgasten; ik doel hier op de uitdrukking «maar dat kan niet, want dan moesten de Europeanen met de bruijten samen in de kerk zitten».

Over deze uitdrukking in bijzondere beschouwingen te treden, acht ik minder noodig; ik wil mij tot het praktische leven bepalen, waaruit dan vanzelf een voldoende inzicht in deze zaak zal verkregen worden.

De Indische maatschappij verschilt, wat huishoudelijke inrichting betreft, zeer veel met onze Nederlandsche. Het heer en knecht, waar men in Nederland van spreekt, bestaat ook in Indië, doch in anderen zin en betekenis; het heer zijn in Indië is in den volsten zin des woords heer zijn ten opzichte van bedienden, en ook tegenover de inlandsche bevolking over 't algemeen.

De bediende of dagelooner ontvangt zijn loon; daarvoor doet hij zijn werk, en daarmede is het afgeplooid. Van eenige vertrouwelijkheid of toenadering van heer tot bediende, of van bediende tot zijn heer, is geen sprake. De heeren hebben wel wat anders te doen, dan zich met particuliere aangelegenheden van hun bedienden in te laten; en ook niet zonder reden.

De bedienden en dagelooners, om mij voorloopig tot deze lieden te bepalen, zijn meestal Maleiers, Javanen, Soendanezen, op Sumatra's Westkust Nussers, en vormen een groot contrast met de overheerschende Nederlanders.

Dit verschil bestaat in taal, godsdienst, stand in de maatschappij (een voorname factor), zeden en gebruiken, ontwikkeling en beschaving, kleeddracht, denkwijze, opvoeding van kinderen, enz. enz.; in een woord, men kan zich dit verschil niet te groot voorstellen.

Om mij nu tot het zichtbare te bepalen, zien vele inlanders hoe elke Europeaan leeft en werkt, wat kunst en wetenschap hem dagelijks te zien geven, ontvangt daardoor een indruk, en is er voor zich zeve ten volle van overtuigd, dat hij eigenlijk niets is en niets weet, en zeer tevreden mag zijn, als hij de heeren met bedienden, en onmiddellijk de gegeven bevelen ten uitvoer brengen.

De Nederlanders hebben nu eenmaal de overheerschende macht; dat gevoelt en besef elke inlander, of hij dagelooner is, of met gezag bekleed. Hij is daarvan overtuigd, is zou bijna zeggen, met dit bewustzijn wordt hij geboren.

Vandaar dat elk inlander altijd een zekere vrees, ontzag, bangheid, gepaard aan ondergeschiktheid, aan den dag legt, zoodra hij met Europeanen in aanraking komt.

Bij inlanders die nu veel met Europeanen omgang hebben, en bij ambtenaren in 't lands dienst, is dit gevoel enigszins geneutraliseerd, doch het blijft bestaan.

Waar vrees en bangheid hun zetel hebben, is moeilijk liefde te zoeken of te kweeken, en het behoort tot de ontzettingen, dat inlanders sympathie (wel goedheid naar personen uit eigenbelang) voor Europeanen gevoelen.

«Het verachte en onaanvaardelijke heb ik nimmer», is ook van toepassing op de inlandsche Christengemeente, het zijn meestal arme lieden, die van hun dagelijkschen arbeid moeten leven. De Nussersgemeente te Padang van Dr. Dornasch, bijv. ongeveer 60 à 70 leden, bestaat geheel uit dienaren.

Komt nu een inlander onder het vischnet van het Evangelie, en is hij gedoopt, en alzoo Christen, dan zal deze scheidingssmuur (als ik dat woord mag gebruiken) niet wegvallen omdat hij nu Christen is. Dat gaat niet zoo gemakkelijk.

Elke Europeaan, als Christen in de gemeente,

zal zoo veel mogelijk trachten dezen scheidingssmuur omver te werpen; doch men vergeet hier bij niet, dat wat men in de Nederlandsche gemeente aantreft ook te vinden is in de Indische gemeente, en wel naamschristenen. Deze kunnen moeilijk doordringen zijn van liefde tot de broeders, vooral daar het dan broeders en zusters zijn, die wat het uiterlijke betreft niet veel sympathie opwekken.

Ik heb getracht met een paar woorden den Indischen toestand te schetsen, wat betreft de verhouding van Europeanen tot inlanders, en omgekeerd. Dat deze verhoudingen van zeer veel invloed zijn op het kerkelijk leven, zal u kunnen voorstellen; en dit zal wel oorzaken blijven, dat men nooit tot zulk een hoog standpunt van broeders en zusters zal komen in de Indische gemeente, zoodra men dat in Nederland gelukkig nog vindt.

Ik hoop hiernede het boven reeds aangehaalde (die mededeeling van die oudgasten) enigszins toegelicht te hebben, omdat er zoo spoedig dikwijls verkeerde denkwijzen ontstaan. Onder aanbieding van mijn bijzondere hoogachtung,

Met heilwede,
Uw Dienaar in Christus,
J. C. CLTUS.

Solo-Sumatra's Westkust, 12 Juli 1894.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: West-Terschelling (el. Francker), A. Nijwin, cand. te Amsterdam. — Nunspeet, D. Kofheberg, te Barneveld. — Broek op Langendijk, J. van Anken te Urk. — Wildervank, Th. Oegema te Drachten. — Zeist B. A. G. Honig te Oudshoorn. — Vijfhuizen (Haarlemmermeer), J. H. Spoel, cand. te Kampen. — Schoonebeek, J. Joffers, cand. te Kampen. — Schipluiden, J. H. Dunner J.G., cand. te Leiden. — Strijen, B. Koorda, cand. te Kampen. — Nijkerk op de Veluwe, C. A. Renier te Amsterdam. — Heerenveen, F. M. ten Hoor te Franeker.

AANGEGOMEN: Dirkshorn C. A., N. V. van Gort, cand. te Harlingen. — Veenendaal B. W. den Hengst te Den Helder. — Nieuwolda, H. D. Drenth, cand. — Axel, A. Dorn, cand. te 's Gravenhage. — IJelmonde, R. Smelling, cand. — Dussen, J. Meulink te Nijmegen C. A.

BERADEN: Groningen B. A. van der Sluis te Eekhuizen. — Eamora, A. T. van Dijken te Marken. — Haarlem B. A. H. Gerzelle Meerburg te Delft. — Andijk, H. J. Willems te Arum. — Schoonebeek, Hollandseveld, Boornbergum en Kortehem, N. V. van Gort, cand. te Harlingen. — De Lemmer, J. Hamia Pm. te Oosterblomm. — Leerdam, A. Dorn, cand. te 's Gravenhage. — Holwerd, H. D. Drenth, cand.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Harlingen (el. Francker), D. Cladder te Schooneveld (el. Gouda). — Hardingsveld (el. Dordrecht), B. Wissing te Nijkerk. — Oude- en Nieuwe-Wetering (el. Leiden), A. v. d. Flier, cand. te 's Gravenhage. — Ontwedde (el. Winschoten), E. J. Homost te Staphorst. — Nijkerk op de Veluwe, F. V. d. Nieuwenhuis te Woudrichem. — Landsmeer, H. J. Heijnes te Dordrecht (gen. Ransdorp). — Hoog-Blokdijk, G. van Dorsten te Elburg. — Wierpe, Serooskerke (Schouwen), IJzendoorn, Kavenwag en Hoenderloo, G. Vellinga, cand. te Utrecht. — Hellew, H. E. Vinke H. te Tricht. — Elst (Utr.), J. C. Klomp te Lunteren. — Terwiel, B. Brink te Zuilen. — Elburg, P. Bokma te Brumisse. — Benthuizen, A. S. Gallée, cand. te Utrecht. — Ee, Steenbeek te Vlaingen. — Peperga C. A. J. van Waling Bolt te Noordwolde.

AANGEGOMEN: Geesteren (Gelderland), J. E. B. Melsen te Schore en Vlaie. — Akkrum, H. Limpers te Stavoren. — Ophemert en Zennewijnen, J. Dornisse te Hoeg. — Everdingen, A. S. Gallée, cand. te Utrecht.

BERADEN: Elst (el. Wijk bij Duurstede), J. C. Klomp te Lunteren. — Drachten (el. Veenendaal), P. F. Uilken te Krewer. — Almelo (el. Deventer), J. A. Prins te Epe. — Oosterlittre en Beerta, G. T. Gerritsen te Peize. — Puffik en Leenssen, W. G. van Dornae te St-Michielsgestel. — Tinalange (Groningen), S. G. Geertsema Beekeringh te Schooneveld. — Tienhoven en Maarsveen, G. J. van Hemert te Maas-Bommel. — Blankenpel, K. Verhaagen te Zuilen. — Elburg, P. Bokma te Brumisse. — Benthuizen, A. S. Gallée, cand. te Utrecht. — Ee, Steenbeek te Vlaingen. — Peperga C. A. J. van Waling Bolt te Noordwolde.

Advertentien.

Doot 's Heeren goedheid bevallen van een welgeschapen ZOOËN, CATHARINA WILHELMINA VAN RHEENEN, geliefde Echgenoot van
K. D. J. WERNER.

Grand Rapids, Mich. (N.-Amerika),
2 Augustus 1894.

Kerkorgel te Koop.

thans in gebruik bij de R.-K. Kerk te Kerkelgen, prijs f 303. Te bezorgen bij MAAR-SCHALKERWEERD & ZOON, in Kerkorgels, te Utrecht.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, is verkrijgbaar:

KERKERAADSBOEKJE

VAN DE

Gereformeerde Kerk van Amsterdam (B.)

1894-1895.

Prijs f 0.30.

G. P. JURJAANZ, Orgelmaker.

Amerik. Orgelhandel,

Haarlemmerdijk 88, Amsterdam.

Stels voorhanden uitgebreide sortering, van de soliedate fabrieken.

Directe aanvoer. Laagste Prijzen.

VRAAG CATALOGUS.

Engros en Détail.

UITGAVE van HÖVEKER & ZOON,

te AMSTERDAM:

GEDICHTEN

van

J. A. WORMSER.

Prijs f 1.25. In stempelb. f 1.90.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelden A DEPOSITO 1/2 pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

Directeuren te GRONINGEN:

M. BROUWER en -F. DIJKSTERHUIS, Oude Boteringestraat K. 112.

Hoofdagent te Amsterdam:

L. VAN DER VIJGH, Heerengracht bij de Hartenstraat 240.

Generaal-Agenten: J. GROENEVELD Tm., te Sneek en J. SCHIPPERS, te Vlaardingen.

Rechtskundige Adviseurs: Mrs. HEEMSKERK en VAN LENNEP,

Advocaten en Procureurs te Amsterdam.

Solide personen met prima referentie kunnen als Correspondenten in aanmerking komen.

ENCYCLOPÆDIE

Heilige Godgeleerdheid,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Drie Deelen, ingenaaid f 16.75; in drie halfdeelen banden f 21.25. (Losse banden per stuk f 1.-).

Amsterdam.

DE UITGEVER,
J. A. WORMSER.

DE ZONDAGSSCHOOL.

WEEKBLAD onder Redactie van A. J. HOOGENBIRK.

Per jaargang franco per post f 2.50.

Inhoud van het Nr. van 8 Augustus 1894: De Zondagschool in Nederland. Wat behoort het kind? Kedron. Een oordeel uit den vreemde. Jong toegebracht. Vragenbus.

Amsterdam.

HÖVEKER & ZOON.

Bij J. A. WORMSER, te AMSTERDAM, verscheen:

PIETER CORNELISZON HOOFT,

ALS SCHRIJVER DER

NEDERLANDSCHE HISTORIËN,

DOOR

Dr. JOH. C. BREEN.

Prijs f 2.50.

GOLDSCHMEDING's

Amerikaansche Orgels,

worden bij toeneemend gevraagd. Men bezichtige de uitgebreide sortering of vrage Catalogi en conditie.

Prijzen van f 60, f 70, f 80, f 100,

enz. enz.

WARMOESSTRAAT N°. 141,

AMSTERDAM.

Vrije Universiteit.

Ik heb van tijd tot tijd de vrijheid genomen op te komen tegen een veldwinnende kwaal onder onze vrienden, en wel deze, dat men het bijdragen voor de bevordering van het Koninkrijk Gods niet meer stelselmatig wil doen, doch meer wil beschouwd hebben als een gansch vrijwillige zaak, die overgelaten moet worden aan den indruk van het oogenblik en waarop vooral geen pressie mag worden uitgeoefend. Ik ben in mijn ziel overtuigd, dat dit standpunt door en door vals is. Wanneer wij geen zondig hart in ons ondraagen, zou er geen gevaar bestaan. Dan zou een ieder door de liefde Gods gedrongen worden om zich zelf niet al wat hij had den Heere ten offer te brengen, en het ieders hoogste eer zijn Gods medearbeiders te mogen zijn. Zes behoort het dan ook bij ons te zijn. Maar is het daarom altijd zoo bij ons? Die zijn hart heeft leeren kennen zal wel het tegendeel moeten getuigen. Daar wij van nature gierigaards zijn, en wij ons schoon door Gods genade wedergeboren tot een nieuw leven — een voortdurend tegen de zonde der gierigheid te kampen hebben, moeten ons zelven een band aanleggen, opdat wij niet telkens in den strik der gierigheid gevangen mogen worden. In Engeland bestaat onder vele Christenen de vaste gewoonte van alle inkomsten terstond een tiende gedeelte af te zonderen voor den dienst des Heeren. Dit is een zeer goede gewoonte, en wanneer zij onder ons in zwang ware, zouden de finantien onzer onderscheidene verenigingen stellig beter staan dan thans het geval is. Men zou niet altijd over tekorten te klagen hebben.

In elk geval is het noodig, dat men zich door vaste periodieke bijdragen (dattij dan jaarlijks, halfjaarlijks, maandelijks of wekelijks) verbindt om een ieder naar zijn vermogen, kerk en school te steunen, opdat deze op hare beurt aan hare verplichtingen mogen kunnen blijven voldoen. Het vrijwilligheidstelsel komt daarbij niet te pas, evenmin als het van willekeur mag afhangen, of men zijn bakker, slager, kleermaker of boekverkooper al dan niet zal betalen, wanneer zij eerlijk hun waar geleverd hebben. De telkens terugkerende quitantie moet ons een herinnering zijn, dat wij hier een schuld te voldoen hebben, waaraan wij ons niet kunnen onttrekken.

Natuurlijk blijft daarenboven de gelegenheid tot vrijwillige offers te allen tijde open.

In dank ontvingen:

Voor de Vereniging:

Aan contributie: Door den heer J. Wielenga te Gooch f 18.50; door den heer J. Oerlemans te Drongelen f 40; per post ontvangen van den heer en mevrouw P. te M. f 10.

Aan collecten: (Voor de Theol. Faculteit) van de Geref. kerk te Voorhuizen f 13; van idem te Wapenveld f 2; van idem te Gorinchem f 28.40; van idem te Giesendam A f 10.30; van idem te Hardingsveld f 3; van idem te Vlaingen f 6.90; van idem te Asperen f 3.44; van idem te Meerkerk f 2.43; (en de volgende halve collecten) van idem te Leiderdorp f 10.35; van idem te Rijnburg f 13.50; van idem te Hillegom f 4; van idem te Leiden C f 10.85; van idem te Leiden B f 7.45; van idem te Huizen f 3.15; Geref. kerk te Werkendam B f 15.65; van idem te Arnhem A f 17.45; door den heer W. Hovy van de Geref. kerk te Bennekom f 0.

Aan schenkingen: Door Dr. G. J. Barger, van de Vereen. v. In- en Uitw. Zending f 15; door den heer J. van Katwijk, te Schiedam, gevonden in het collectiekasje f 7.50; door Dr. F. Drost, te Vlaardingen, de storting van de Stiversvereen. f 40; door den heer H. van der Hoeven te Apeldoorn, van de Geref. Jongelingsvereen. «Heel elkander hartelijk lief» f 2.50; door den heer J. Wielenga van J. L. te G. f 2.50; van J. Z. te R. f 1.

Voor het Hospitaal:

Door Dr. G. J. Barger te Driebergen, van de Vereen. v. In- en Uitw. Zending f 5.

Hilversum.

S. J. SEEFAT,

Penningmeester.

ELECTRICHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARNO & ZONNEN.

Zelfs o
Nieuw V
klaar en
ingezien a
Hij wist
hooge ro
taak was
te roepen
midden d
Of Paul
deze miss
beslissen
geveest.
er door ve
ren verkre
Het was d
en daarmee
Japheth's
wonderen
straks van
pen; terwijl
stout had
des slaaps.
Dat alle
één feit v
de Heiden
die Paulus'
borg. Het
Historie d
kortzichtij
toe de he
roeping ge
Die roe
hemelach
opgelegd.
In die r
geheel zij
En als a
lus van zij
en hij de
gloed, dan
rechte spo
eerste hem
was gevalle
Dan zag
hemelachen
niet overbr
in zijn ziel
groot make

In dien
Paulus zich
schreven, k
wijzing van
Gezichten
meer te be
Nog toon
maar op e
waarin Hij
standhede
door de a
korting, do
Maar juis
moet dan
linderen g
ons moet l
Gods een
we de roep
Onze oud
ken, dat er
over de vol
der bestel
elke perso
derste Voo
kinderen; e
ondoorgrom
alsof de loo
naar het z
persoon.

Weldat, i
nigheid van
mysterie oc
Gods kinde
hun dienst
waarop ze c
ben; en he
de leidinge
ziel daar g
van ouds
wandelaars
leven.

Voor elk
op de eera
len, een to
de leidinge
Dan is or
zicht" opge
En wel
evenals Pau
klaren mag
niet ongehu